

Tolvesum: nieuwbouw met de allure van een Friese binnenstad

ELK PAND ZIJN EIGEN VERHAAL

Wie door Tolvesum wandelt, waant zich in de eeuwenoude binnenstad van Dokkum, Franeker of Bolsward. De statige wijk, onderdeel van de Leeuwarder uitbreiding, is geïnspireerd op zeventiende- en twintigste-eeuwse architectuur: trapgevels, klokgevels en puntdaken wisselen elkaar af langs water en groen. Geen van de grachten- en stadsvilla's is hetzelfde. Achter dat beeld schuilt een ontwerp waaraan bijna tien jaar is gewerkt, met een hoofdrol voor architect Bauke Tuinstra van TWA-architecten uit Burdaard.

Het stedenbouwkundig plan was door de gemeente al opgezet als een echt stadje, gebaseerd op de Friese steden. 'Dat was voor ons het uitgangspunt om ook architectonisch te volgen', vertelt Tuinstra. Zijn bureau keek nauwkeurig naar de precieze plek in het plan. 'Het maakt uit of je in het oude centrum zit of in een buitenwijk. Dit was echt het hart van het stadje.' Daar ontstond het beeld van een residentie met pakhuizen, gekeerd naar het licht aan het water.

Friese steden

Voor inspiratie doken Tuinstra en zijn collega's in de Friese steden. 'Ik ben opgegroeid in Workum, dus met Street View erbij ken je elke steeg weer.' Ook Sloten, Dokkum en Harlingen werden bestudeerd: hoe de structuur in elkaar zit, hoe de hoeken zijn opgelost en hoe je omgaat met verspringingen in hoogte. 'En hoe maak je een interessant gevelritme, zodat iedereen straks zijn eigen woning kan herkennen?' Elk pand heeft zijn eigen plek, aan de kade of juist in de straat daarachter. 'Je bedenkt eigenlijk bij elke woning een eigen verhaal. Dat maakt het een groot plezier om eraan te werken.'

'Je bedenkt eigenlijk bij elke woning een eigen verhaal'

– **Bauke Tuinstra**
TWA-architecten

Een eigentijdse vertaling

Nostalgie alleen was niet genoeg. 'Je kunt heel mooi nostalgisch bouwen, maar als je puur bouwt zoals die oude binnensteden, heeft dat ook zijn nadelen. Je moet nostalgisch zijn, maar ook functioneel.' Tuinstra benadrukt dat er niets is nagemaakt. 'We hebben geen historische steentjes gebruikt om er een soort restauratieproject van te maken. Het is een moderne, eigentijdse interpretatie van de historische Friese binnensteden, met eigentijdse materialen en detaillering.'

Vakwerk

Dat vakwerk kwam samen in de uitvoering door Jorritsma Bouw uit Bolsward, dat het plan zelf ontwikkelde. 'Wij komen graag naar voren als er iets bijzonders gemaakt moet worden', zegt projectleider Addy Sonneveld. 'Er zit een hoge mate van detail en afwisseling in. Dit kan niet iedereen; we hebben er de vakmensen bij gezocht die dit beheersen.' Fase één, 23 grondgebonden woningen, verrees met prefab betoncasco's; fase twee, twaalf appartementen en acht woningen, kreeg een traditioneel kalkzandsteencasco met breedplaatvloeren. Opvallend zijn de hals- en trapgevels van onderhoudsarm aluminium, waarvoor mock-ups werden gemaakt, en het gevelstucwerk dat op echt natuursteen lijkt. De gasloze woningen zijn bijna energieneutraal.

Samen bouwen

Bewust slopen, duurzaam bouwen

Geef vrijgekomen bouwmaterialen een tweede leven!

Bestel eenvoudig uw containers en bekijk uw rapportages via mijn.nnrd.nl

Sijperda
Verhuur

**Alles geregeld
voor jouw project**

Je kan aan de slag

sijperdaverhuur.nl

**Reserveer nu
voor 2027**

**Bouwen aan
uw relaties
op de BIHN
Regatta Cup
2027**

Wedstrijdvaren met relaties
• duurzaam en milieubewust event
• voor 12 personen per boot

**Donderdag
10 JUNI 2027
13:00-20:00 uur**

h.hendriks@idee-fix.nl

Voor meer informatie
06 28 2269 15

‘Bouwen doe je niet alleen: bouwen is samenwerken’

– Addy Sonneveld
Jorritsma Bouw

Ruimte voor reuring

Waar Tuinstra vooral trots op is, is de levendigheid. ‘Ik vind het heel plezierig als je er rondloopt en het ook echt voelt als een binnenstad. Er zijn heel veel verschillen, en dat maakt het interessant.’ Waar de meeste uitbreidingswijken eentonig zijn, moet Tolvesum juist bruisen. In de plattegronden is daarom ruimte gemaakt voor een atelier of werkplaats op de begane grond, en op de hoeken voor een winkeltje. ‘Dat zijn plekken waar mensen langskomen. Zo krijg je een levende gevel in de straat.’

Of die reuring er daadwerkelijk komt, moet nog blijken. ‘Wij kunnen het alleen faciliteren; het moet van de mensen zelf komen.’ Wat een ontwerper wel kan doen, is plekken maken waar bewoners buiten kunnen zitten of een deur openslaan. ‘Wat je wilt voorkomen, is dat het een slaapwijk wordt, waar mensen om half negen weggrijden en om half zes terugkomen.’ En de wijk wordt volgens hem alleen maar mooier. ‘Hoe ouder iets wordt, hoe meer uitstraling het krijgt.’

Bouwen is samenwerken

Het project vroeg een lange adem. De eerste schetsen dateren al uit 2017. ‘Dat is bijna tien jaar werk, met tegenslagen tussendoor: corona, de inval in Oekraïne en stijgende kosten.’ Toch kijkt Tuinstra met plezier terug, mede door de prettige samenwerking. Dat het in zijn eigen woonplaats staat, maakt het extra bijzonder. ‘In het weekend rijd ik er nog even langs op de fiets.’ Ook Sonneveld blikt tevreden terug. ‘Bouwkundig is het heel mooi om zo’n werk te maken; voor de vakman is dit genieten. Bouwen doe je niet alleen: bouwen is samenwerken. Dat is hier weer gelukt.’

Gracht- en stadsvilla's te Middelsee

Bouwteamleden

Opdrachtgever en ontwikkelaar	: Jorritsma Bouw BV
Ontwerp	: TWA Architecten
Adviseur	: Noorman Bouw- en milieu-advies
Aannemer	: Jorritsma Bouw BV
Installateur	: P. de Vries Installatietechniek

Onderaannemers & toeleveranciers

Steigerbouw, bouwplaats inrichting en toelevering materialen	: Sijperda Verhuur
20 Utiliteitsdeuren, 1050 stalen kozijnen, opdekdeuren, incl. hang- en sluitwerk	: BPZ
Afval, transport en recycling	: Visser ATR / NNRD